

Jerzy Mielczarek

Ocena działalności obrońców wojskowych w związku z uroczystościami XXX-lecia Ludowego Wojska Polskiego

Palestra 17/11(191), 75-78

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Ocena działalności obrońców wojskowych w związku z uroczystościami XXX-lecia Ludowego Wojska Polskiego

1. Przemówienie Prezesa Izby Wojskowej SN płk sędziego Bogdana Dzięcioła

Pozwólcie mi, Towarzysze, w przededniu 30 rocznicy powstania Ludowego Wojska Polskiego, w 30 rocznicę powstania sądownictwa wojskowego powitać serdecznie naszych miłych gości: Prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej mec. Zdzisława Czeszejkę i tych tak licznie zgromadzonych obrońców wojskowych, którzy współdziałając ofiarnie z wojskowym wymiarem sprawiedliwości, swą długoletnią, uczciwą pracą i społecznym zaangażowaniem zasłużyli sobie na miano najlepszych w spełnianiu swego zawodowego i obywatelskiego obowiązku w zakresie umacniania porządku prawnego w kraju oraz stanu dyscypliny i gotowości bojowej w Siłach Zbrojnych.

Uroczystość dzisiejsza stanowi jeden z elementów w bogatym programie całorocznych obchodów 30-lecia powstania Ludowego Wojska Polskiego i wojskowego wymiaru sprawiedliwości. Program ten, związany z powszechnym i ogólnonarodowym charakterem Jubileuszu usankcjonowanego uchwałą KC PZPR, ma doniosłe znaczenie polityczno-społeczne. Pozwala on między innymi na podsumowanie wieloletniego, bogatego dorobku Izby Wojskowej Sądu Najwyższego, sądów okręgowych i garnizonych oraz służb z tymi sądami współdziałających, pozwala na zamianifestowanie naszych ścisłych związków z wojskiem, pozwala wreszcie na wytyczenie lub chociażby uściślenie kierunków i dróg rozwojowych, zmierzających do polepszenia stylu pracy w dziedzinie orzecznictwa i działalności profilaktyczno-wychowawczej.

Wielokrotnie już my, sędziowie, spotykaliśmy się z okazji Jubileuszu, by pomówić o tych problemach, przedyskutować je dokładnie i wyciągnąć wnioski. W rozmowach tych dominowała oczywiście bogata problematyka 30-lecia, a więc głównie rola i zadania Sił Zbrojnych, określone w kilku płaszczyznach:

- po pierwsze, jako czynnika, który w historycznym przekroju budownictwa socjalistycznego państwa odegrał olbrzymią rolę w umacnianiu władzy ludowej,
- po drugie, jako aktualnie wyspecjalizowanego, nowoczesnie zorganizowanego, o wysokim stopniu przygotowania ideowo-moralnego i wojskowo-technicznego organu obrony państwa,
- po trzecie, jako ważnego ogniwa organizmu państwowego, niosącego istotną pomoc gospodarce narodowej,
- po czwarte, jako niezwykle ważnego ogniwa w ogólnonarodowym systemie wychowania i społecznej edukacji, jako ogniwa, przez które przechodzi większość młodego pokolenia, w którym zaszczepia się młodzieży wartości socjalistycznej ideologii, w którym uczy się właści-

wego stosunku do pracy i społecznego mienia, uczy się aktywności, ofiarności i patriotyzmu.

W trakcie spotkań mówiliśmy wiele o historycznej i aktualnej roli sądu wojskowego, prokuratury i adwokatury, o zadaniach tych organów wynikłych na tle stosunków międzynarodowych, wewnętrznych, a także na tle sytuacji w Siłach Zbrojnych. Podkreślano zarazem, zwracając na to niejednokrotnie szczególną uwagę, że tworzone — tak jak całe Siły Zbrojne — sądy wojskowe stanęły od pierwszych dni swego istnienia na straży interesów mas pracujących, na gruncie wspierania wysiłków władzy ludowej, wreszcie na gruncie umacniania praworządności i dyscypliny w jednostkach wojskowych.

Na tym tle rysuje się wyraźnie historyczna i aktualna rola sądownictwa wojskowego jako czynnika służącego budownictwu ustroju socjalistycznego, przede wszystkim przez działalność prewencyjną i wychowawczą oraz przez wspieranie wysiłków kierownictwa Ministerstwa Obrony Narodowej, zmierzających do zapewnienia stałej gotowości bojowej wojska.

W związku z powyższym słusznie podkreślono rysującą się od kilku lat wyraźną tendencję do ogólnej poprawy stanu dyscypliny w armii, charakteryzującą się wydatnym zmniejszeniem wykroczeń dyscyplinarnych i przestępczości oraz związanym z tym spadkiem wpływu spraw karnych do sądów.

Ten niezwykle pozytywny objaw wiązano ze skoncentrowanymi wysiłkami i ścisłą współpracą aparatu dowódczego, partyjno-politycznego, prokuratury, a także sądów wojskowych, współdziałających w tym zakresie z obrońcami wojskowymi.

Wiele miejsca i czasu poświęcono także omówieniu procesów doskonalenia metod pracy profilaktyczno-wychowawczej, nowym inicjatywom w tej dziedzinie, współpracy i koordynacji, społecznej roli i znaczenia tej niezmiernie ważnej dziedziny pracy.

Mówiono wreszcie o podstawowych założeniach polityki karnej. Podkreślano słusznie, że polityka karna powinna się rodzić na gruncie realiów, w jakich się obecnie znajdujemy na gruncie rzeczywistości, którą musimy prawidłowo oceniać w jej rozwoju z uwzględnieniem zachodzących zmian.

Z tym wiąże się również sprawa autorytetu decyzji sądowych, sprawa krytyki, głosu opinii publicznej itd. W wojsku mamy te problemy w sposób dostatecznie uregulowane. Mamy jasno i wyraźnie wytkniętą linię generalną, mamy ukształtowaną praktykę, a także świadomość celu i społecznych skutków swojej działalności. W tej dziedzinie możemy mieć wiele powodów do zadowolenia.

Możemy także ze szczególną satysfakcją podkreślić duży udział w tych procesach zdyscyplinowanych, zorganizowanych i świadomych swego celu obrońców wojskowych, którzy zrzeszeni w kołach, współdziałają aktywnie w realizacji ludowej praworządności, wnoszą duży wkład w dzieło tworzenia nowej, socjalistycznej Polski i stanowią niezbędny czynnik sprawnego funkcjonowania wojskowego wymiaru sprawiedliwości. Pragnę tu m.in. podkreślić, że wszystkie bez wyjątku sprawy karne rozpoznawane przez sądy wojskowe prowadzone są z udziałem adwokatów-obrońców wojskowych.

Realizacja kierunków nakreślonych w uchwale VI Zjazdu Partii i w programie działania na rzecz poprawy porządku publicznego i dyscypliny w kraju nakłada określone obowiązki również na adwokaturę.

Cieszymy się, że precyzowane coraz ściślej zadania zmierzają do wyraźniejszego określenia roli i miejsca adwokatury w taki sposób, by stanowiła ona pełnowartościową instytucję socjalistycznego państwa, włączoną całkowicie w nurt życia politycznego i społecznego kraju.

Nie będzie przesadą, jeśli powiem, że obrońcy wojskowi stanowili zawsze i stanowią awangardę rzeszy dobrze spełniających swój społeczny obowiązek adwokatów. Przodowali oni zawsze i przodują pod względem społecznego zaangażowania. Wielu spośród nich współdziałało aktywnie z sędziami w dziedzinie szeroko prowadzonej działalności profilaktyczno-wychowawczej. Do rzadkości należą wypadki naruszania etyki adwokackiej.

To są wartości, które należy wysoko cenić i dzięki którym obrońcy wojskowi zdobyli sobie prawo aktywnego uczestniczenia w obchodach związanych z Jubileuszem naszych Sił Zbrojnych.

W imieniu kierownictwa Izby Wojskowej Sądu Najwyższego, w imieniu wszystkich sędziów wojskowych serdecznie dziękuję zgromadzonym tutaj przodującym adwokatom, a za Waszym pośrednictwem wszystkim obrońcom wojskowym, jak również tym adwokatom, którzy nie będąc obrońcami wojskowymi występują przed sądami wojskowymi, za trud, za ofiarną i uczciwą pracę, za obywatelską postawę. Szczególnie gorąco dziękuję tym, którzy uchwałą Rady Państwa PRL i rozkazem Ministra Obrony Narodowej uhonorowani zostali wysokimi orderami i odznaczeniami.

Pragnę zapewnić, że my sędziowie niezmiernie się z tego cieszymy. Jesteśmy pełni uznania dla Waszej ciężkiej pracy, darzymy Was szacunkiem i pełnym zaufaniem, a nadto jesteśmy głęboko przekonani, że Wasz wysiłek zmierza prostą drogą do umocnienia praworządności, a wobec wojska — do umacniania siły i gotowości bojowej naszych Sił Zbrojnych. To jest ten cel, do którego wszyscy dążymy i który jednocy sędziów, prokuratorów i adwokatów-obrońców wojskowych.

2. Odznaczenia adwokatów obrońców wojskowych w Izbie Wojskowej Sądu Najwyższego

W dniu 11 października 1973 r. w Izbie Wojskowej Sądu Najwyższego, w obecności Prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej Z. Czeszejki, odbyła się podniosła uroczystość wręczenia wysokich odznaczeń państwowych oraz medali nadanych przez Ministra Obrony Narodowej przodującym adwokatom-obrońcom wojskowym.

Aktu dekoracji dokonał Prezes Sądu Najwyższego płk Bogdan Dzieciół, który pogratulował wyróżnionym adwokatom i złożył im życzenia dalszej owocnej pracy i osiągnięć w życiu osobistym.

Za wybitne zasługi w pracy zawodowej i działalności społecznej KRZYŻAMI KAWALERSKIMI ORDERU ODRODZENIA POLSKI odznaczeni zostali następujący obrońcy wojskowi: **Marian Brzosiński** (Izba gdańska), **Kazimierz Markowski** (Izba olsztyńska) i **Zygmunt Panas** (Izba rzeszowska):

Przez Ministra Obrony Narodowej medalami „ZA ZASŁUGI DLA OBRONNOŚCI KRAJU” wyróżnieni zostali adwokaci: Jerzy Aktabowski (Izba lubelska), Józef Brajczewski (Izba bydgoska), Stefan Cieślak (Izba zielonogórska), Aleksander Dubrowski (Izba warszawska), Stanisław Filipowski (Izba lubelska), Bolesław Głodek (Izba warszawska), Mieczysław Górniak (Izba olsztyńska), Henryk Holak (Izba katowicka), Jan Hryckowian (Izba warszawska), Zdzisław Kamiński (Izba warszawska), Mieczysław Krawczyński (Izba gdańska), Jan Krzechowicz (Izba warszawska), Antoni Kuczyński (Izba wrocławska), Zygmunt Lisowski (Izba warszawska), Jerzy Łapicki (Izba gdańska), Tadeusz Mędrzycki (Izba bydgoska), Stanisław Mercik (Izba olsztyńska), Tadeusz Nawrot (Izba szczecińska), Henryk Paluszyński (Izba warszawska), Witold Sienicki (Izba krakowska), Ewald Soroko (Izba zielonogórska), Roman Strugałski (Izba wrocławska), Lech Świerczewski (Izba rzeszowska), Kazimierz Szajdek (Izba koszalińska), Witold Trojanowski (Izba poznańska), Stanisław Urbaniak (Izba gdańska), Zenon Wejnert (Izba szczecińska), Aleksander Zawirski (Izba warszawska), Jan Ziółkowski (Izba bydgoska).

W imieniu odznaczonych podziękowanie za wysokie wyróżnienia złożył adwokat Kazimierz Markowski.

pplik mgr Jerzy MIELCZAREK